

WYDZIAŁ NAUK O ZIEMI I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA

INSTYTUT NAUK GEOLOGICZNYCH

pl. M. Borna 9
50-204 Wrocław | Poland

tel. +48 71 321 10 76
fax +48 375 93 71

sekretariat.ing@uwr.edu.pl | www.ing.uni.wroc.pl

Sprawozdanie Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia za rok akademicki 2017/2018

Spis treści:

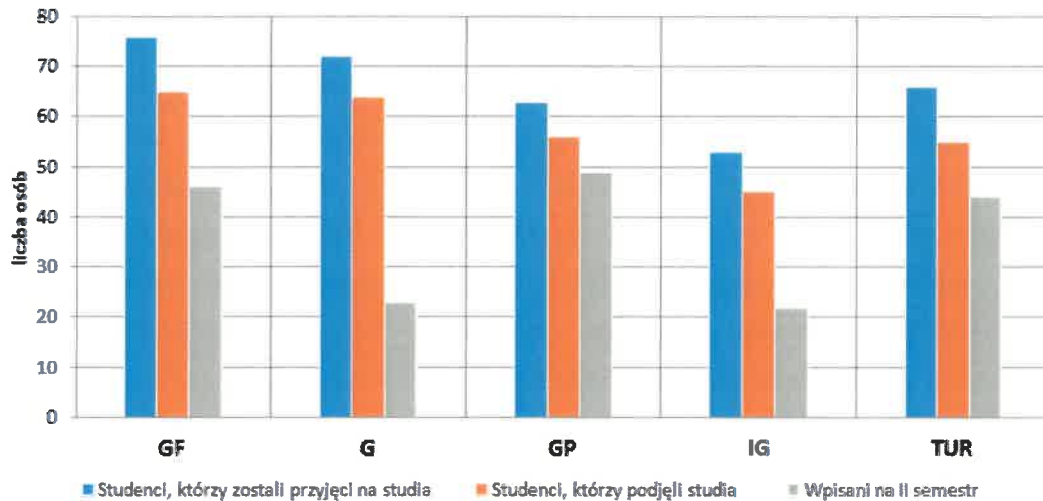
1. Liczba studentów na I roku studiów.	3
2. Szacunkowa skuteczność wypełniania ankiet studenckich oraz ocena jakości dydaktyki wyrażona przez studentów	6
3. Liczba hospitacji zajęć przeprowadzonych na wydziale.....	8
4. Wnioski z hospitacji zajęć:	9
5. Opinia na temat prac dyplomowych powstających na wydziale (w tym prawidłowość doboru recenzentów, jakości recenzji)	9
6. Ocena prawidłowości przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz rozkład ocen	10
7. Ocena zastosowanych metod do weryfikacji wiedzy dla wybranych przedmiotów na kierunkach: geologia, inżynieria geologiczna, geografia, gospodarka przestrzenna	12
8. Zalecenia dotyczące zmian metod weryfikacji efektów kształcenia	12
9. Opinie i zalecenia dotyczące programu studiów, realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz dokumentowania procesu dydaktycznego.	13

1. Liczba studentów na I roku studiów.

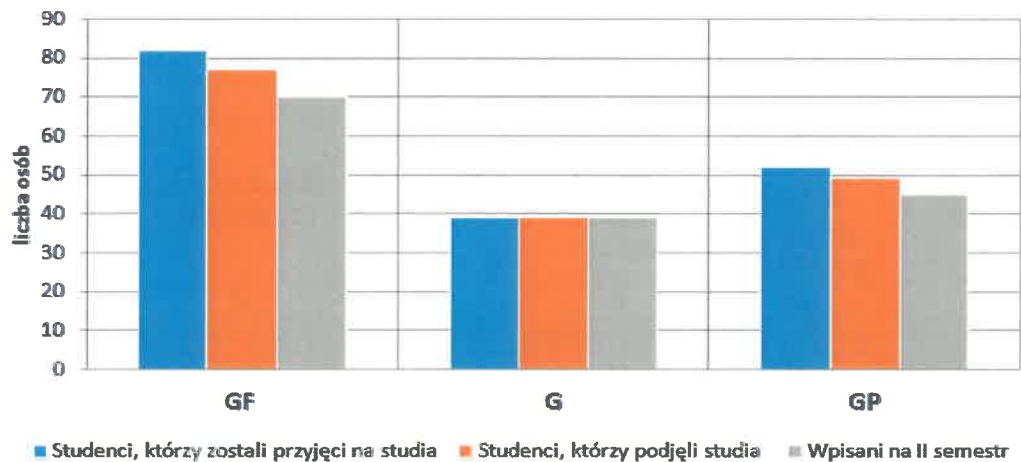
Na wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska w roku akademickim 2017/2018 na pierwszy rok studiów stacjonarnych na wszystkich pięciu kierunkach studiów przyjęto w sumie 503 osoby. W tym na studia I stopnia 330 osób, a na studia II stopnia 173 osoby (tab. 1, ryc. 1). Najwięcej osób zostało przyjętych na kierunku geografia, zarówno na studiach licencjackich, jak i magisterskich. Natomiast najmniej osób przyjęto na kierunku inżynieria geologiczna (studia I stopnia). Liczba osób podejmujących studia była również największa na kierunku geografia, a najniższa na kierunku inżynieria geologiczna. Warto zauważyć, że najwięcej osób nie podjęło studiów na studiach I stopnia na geografii i turystyce – po 11 osób, a najmniej na gospodarce przestrzennej – 7 osób. Natomiast na studiach II stopnia najwięcej rezygnacji miało miejsce na geografii – 5 osób, gospodarce przestrzennej 3 osoby, a na geologii wszystkie zadeklarowane osoby podjęły studia.

Tabela 1. Liczba osób przyjętych na studia I i II stopnia na kierunkach prowadzonych na Wydziale Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska w roku akademickim 2017/2018

Kierunek studiów	Studenci, którzy zostali przyjęci na studia	Studenci, którzy podjęli studia	Różnica B-C	Wpisani na II semestr	Różnica C-E
A	B	C	D	E	F
Studia I stopnia					
Geografia	76	65	11	46	19
Geologia	72	64	8	23	41
Gospodarka przestrzenna	63	56	7	49	7
Inżynieria geologiczna	53	45	8	22	23
Turystyka	66	55	11	44	11
Suma	330	285	45	184	101
Studia II stopnia					
Geografia	82	77	5	70	7
Geologia	39	39	0	39	0
Gospodarka przestrzenna	52	49	3	45	4
Suma	173	165	8	154	11

Ryc. 1. Liczba osób przyjętych na studia I stopnia w ramach rekrutacji oraz osób, które podjęły studia na I semestrze i tych, które kontynuowały studia na II semestrze w roku akademickim 2017/2018 na WNoZiKŚ. Objaśnienia skrótów: GF – geografia, G – geologia, GP – gospodarka przestrzenna, IG – inżynieria geologiczna, TUR – turystyka.

Ryc. 2. Liczba osób przyjętych na studia II stopnia w ramach rekrutacji oraz osób, które podjęły studia na I semestrze i te, które kontynuowały studia na II semestrze w roku akademickim 2017/2018 na WNoZiKŚ. Objaśnienia skrótów jak na ryc. 1.

Największa liczba studentów nie uzyskała wpisu na II semestr studiów I stopnia na kierunkach geologia – 23 osoby (64%) oraz inżynieria geologiczna – 22 osoby (51%). Jednocześnie na wszystkich kierunkach zanotowano spadek liczby studentów wpisanych na II semestr w stosunku do liczby osób rozpoczynających studia (ryc. 2, tab. 1). Natomiast, na studiach II stopnia liczba osób, które nie otrzymały promocji na II semestr jest znacznie mniejsza. Na geografii było to tylko 7 osób (9%), a na gospodarce przestrzennej 4 osoby (8%), natomiast na geologii wszystkie osoby rozpoczynające studia zostały wpisane na następny semestr (ryc. 2, tab. 1).

Biorąc pod uwagę liczbę osób przyjętych na studia I stopnia zwracamy uwagę, że w stosunku do lat wcześniejszych, tj. 2015/2016 i 2016/2017 widoczna jest wyraźna tendencja spadkowa przyjęć kandydatów na studia na wszystkich kierunkach. Jedynym wyjątkiem był rok 2016/2017 na kierunku geologia gdzie odnotowano wyraźny wzrost

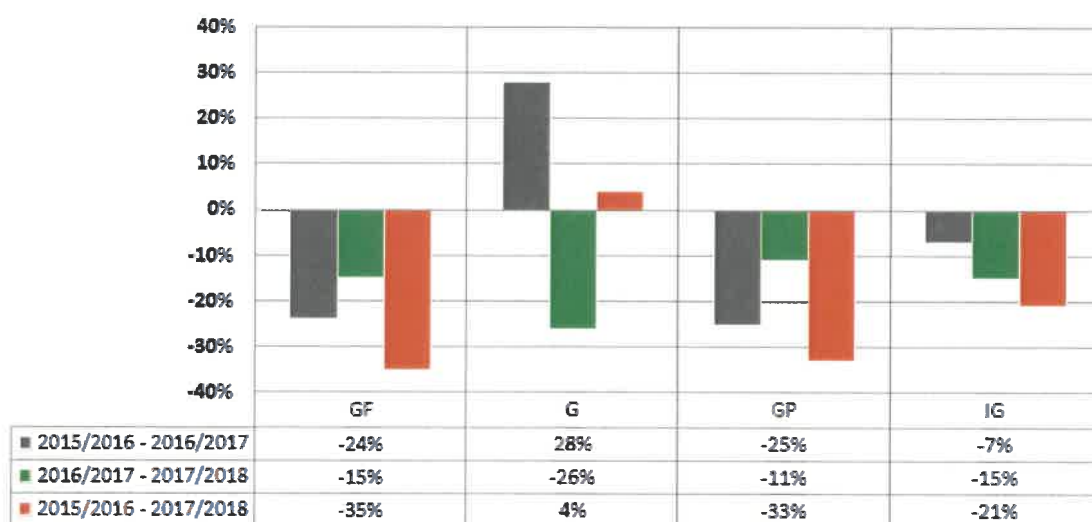
ilości osób przyjętych na studia (ryc. 3, 4, tab. 1). W stosunku do roku akademickiego 2015/2016

w roku akademickim 2017/2018 liczba studentów uległa największej redukcji na kierunku geografia i gospodarka przestrzenna (po 33%), a najmniejszej na kierunku geologia (4%). Porównując rok akademicki 2017/2018 z rokiem ubiegłym 2016/2017 największy spadek liczby osób przyjętych na studia obserwowano na kierunku geologia (26%), a najmniejszy na kierunku gospodarka przestrzenna (11%). Tendencja spadkowa w liczbie przyjętych studentów na studia I i II stopnia obserwowana w trzyletnim horyzoncie czasowym jest zjawiskiem niepokojącym ponieważ, jeśli będzie się utrzymywać, grozi likwidacją części kierunków realizowanych na WNZKS Wydaje się, że najbardziej zagrożonym kierunkiem w chwili obecnej jest inżynieria geologiczna.

Ryc. 3. Porównanie liczby osób przyjętych w ramach rekrutacji na poszczególne kierunki studiów

I stopnia w latach akademickich: 2015/2016, 2016/2017, 2017/2018.

Ryc. 4. Różnice (wyrażone w procentach) pomiędzy liczbą osób przyjętych na studia I stopnia na WNZKS w porównaniu z poszczególnymi latami akademickimi.

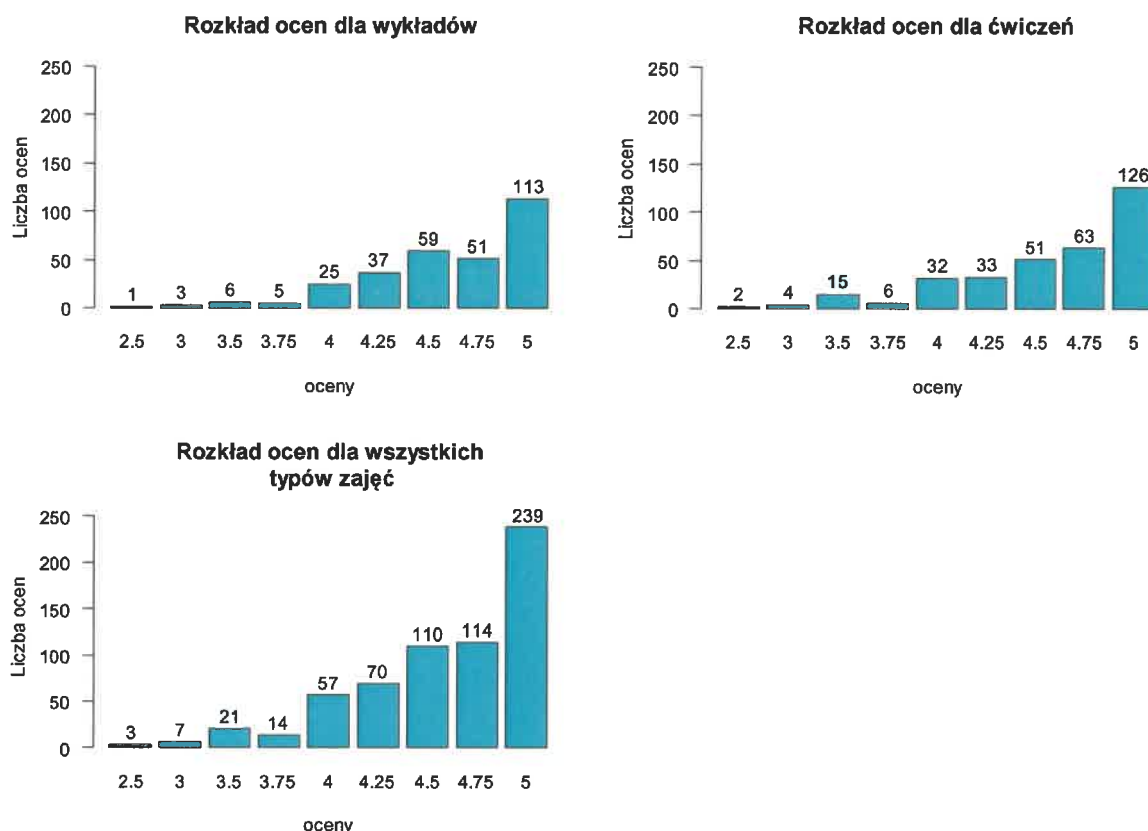
2. Szacunkowa skuteczność wypełniania ankiet studenckich oraz ocena jakości dydaktyki wyrażona przez studentów

Analizie statystycznej poddano ankiety studenckie otrzymane od koordynatora Wydziałowego oddzielnie dla semestru zimowego i letniego 2017/2018. Wyniki ankiet otrzymano zbiorczo dla pracowników całego Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska bez rozbicia na Instytuty i kierunki studiów prowadzone na Wydziale. Uzyskane dane obejmowały 713 rekordów dla semestru zimowego i 633 dla semestru letniego. Każda forma zajęć np. ćwiczenia czy wykład, także dla tego samego przedmiotu, była zapisana jako oddzielny rekord. Zważywszy na powyższe nie była możliwa analiza poszczególnych kierunków. Postanowiono więc przedstawić analizę statystyczną dla każdego semestru rozbitą na 3 kategorie:

- ocena zbiorcza uwzględniająca **wszystkie** formy zajęć,
- ocena zajęć o charakterze **ćwiczeń**, która obejmuje ćwiczenia kameralne, ćwiczenia terenowe, laboratoria, laboratoria komputerowe, praktyki pedagogiczne, seminaria, seminaria dyplomowe,
- ocena zajęć o charakterze **wykładów**, która obejmuje wykłady, wykłady specjalizacyjne.

Semestr zimowy 2017/2018

Analizie poddano 713 rekordów zawierających oceniane przedmioty z rozbicciem na poszczególne formy zajęć. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form ćwiczeniowych wahała się od 0 do 88.89% (średnio 15.10%) dla poszczególnych przedmiotów, a oceny uzyskiwane w tej grupie zawierały się w przedziale od 2.29 do 5.00. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form wykładowych była niższa i wahała się w przedziale od 0 do 49.44% (średnio 11.36%) dla poszczególnych przedmiotów, a oceny uzyskiwane w tej grupie mieściły się w przedziale od 2.33 do 5.00. Rozkład ocen jest zaprezentowany na ryc. 5. Przedmioty ocenione najgorzej przez studentów zostały wymienione w załączniku A. Analiza powyższych danych wskazuje, że skuteczność wypełniania ankiet w systemie USOS jest niemal identyczna dla obu wyróżnionych typów zajęć, podobnie jak rozkład ocen (ryc. 5).

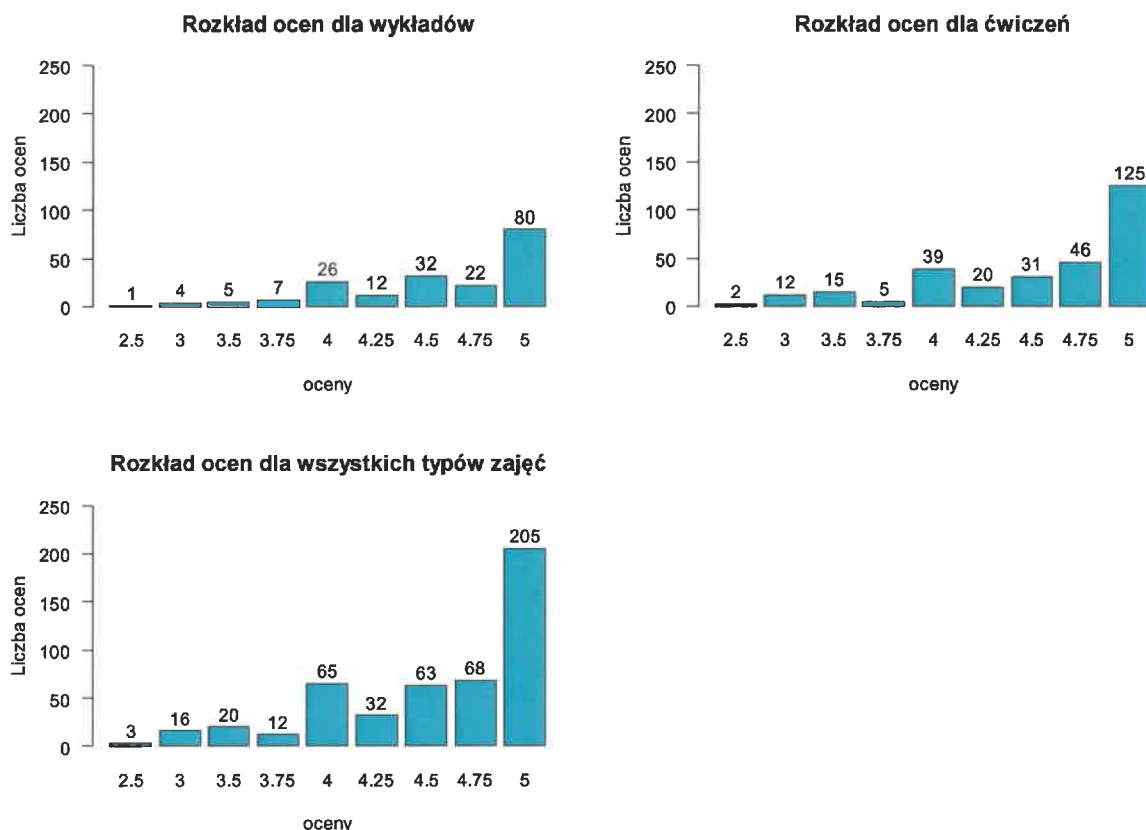

Ryc. 5. Rozkład częstości ocen dla wszystkich przedmiotów i form zajęć prowadzonych na WNZKS w semestrze zimowym roku akademickiego 2017/2018 wyrażonych w ankietach studenckich.

Generalny trend i rozkład ocen na zajęciach prowadzonych na Wydziale w semestrze zimowym roku akademickiego 2017/2018 uznać można za pozytywny, jednakże niepokój budzi niski stopień zwrotu wypełnionych ankiet. Przy tak niskiej frekwencji uzyskane wyniki nie nadają się do analizy pojedynczych przedmiotów i prowadzących. Zwraca uwagę niewielki odsetek zajęć ocenianych źle i bardzo źle (oceny do 3.75), który nie przekracza 5.0 % dla zajęć o charakterze wykładów, 8.1 % dla zajęć o charakterze ćwiczeń oraz 7.1 % dla wszystkich typów zajęć.

Semestr letni 2017/2018

Analizie poddano 633 rekordy dotyczące ocenianych przedmiotów z rozbiciem na poszczególne formy zajęć. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form ćwiczeniowych wahała się w przedziale od 0 do 56.08% (średnio 9.53 %), a średnie oceny uzyskiwane w tej grupie mieściły się w przedziale od 2.25 do 5.00. Skuteczność wypełniania ankiet w przypadku form wykładowych była niższa i wahała się od 0 do 50.00% (średnio 79.90 %), a oceny uzyskiwane w tej grupie wahały się w przedziale od 2.33 do 5.00. Rozkład ocen jest zaprezentowany na ryc. 6.

Ryc. 6. Rozkład częstości ocen dla zajęć prowadzonych na WNZKS w semestrze letnim roku akademickiego 2017/2018 wyrażonych w ankietach studenckich.

Skuteczności wypełniania ankiet studenckich jest większa dla form ćwiczeniowych w porównaniu do form wykładowych. Natomiast rozkłady ocen przyznawanych przez studentów są zbliżone dla wyróżnionych form zajęć (Ryc. 6).

Generalny trend i rozkład ocen na zajęciach prowadzonych na Wydziale w semestrze letnim 2017/2018 uznać można za pozytywny. Jednakże porównując histogramy z semestru zimowego i letniego widać spadek liczby najwyższych ocen i pojawienie się większej liczby ocen ok. 4.0. Szczególny niepokój budzi niski stopień zwrotu wypełnionych ankiet (prawie o 75% mniejsza skuteczność w stosunku do semestru zimowego 2017/2018). Przy tak niskiej skuteczności uzyskane wyniki nie są wiarygodne.

Ponadto analiza danych dotyczących jakości prowadzonych zajęć na kierunkach realizowanych na WNZKS w semestrze letnim wskazuje, że studenci oceniają prowadzone zajęcia pozytywnie. Zwraca uwagę niewielki odsetek zajęć ocenianych źle i bardzo źle (oceny do 3.75), który nie przekracza 9.0 % dla zajęć o charakterze wykładów, 11.5 % dla zajęć o charakterze ćwiczeń oraz 10.5 % dla wszystkich typów zajęć.

3. Liczba hospitacji zajęć przeprowadzonych na wydziale

W semestrze letnim roku akademickiego 2017/2018 hospitacje objęły wykłady i ćwiczenia prowadzone przez 9 nauczycieli akademickich zatrudnionych w Instytucie Nauk

Geologicznych oraz 10 zatrudnionych w Instytucie Geografii i Rozwoju Regionalnego (tab. 2). Hospitowane były zajęcia prowadzone na kierunkach: Geologia (I i II stopień), Inżynieria Geologiczna (I stopień), Geografia (I i II stopień), Gospodarka Przestrzenna (I stopień), Turystyka (I stopień).

Tabela 2. Liczba hospitacji zajęć przeprowadzona na WNZKS w roku akademicki 2017/2018.

Kierunek studiów	Ilość hospitowanych nauczycieli	
	Stopień I	Stopień II
Geologia	1	4
Inżynieria geologiczna	4	-
Geografia	5	1
Gospodarka przestrzenna	2	-
Turystyka	2	-

4. Wnioski z hospitacji zajęć:

Wszystkie hospitowane zajęcia zostały ocenione pozytywnie lub wyróżniająco. Protokoły hospitacji wskazują, że ze strony nauczycieli akademickich nie zanotowano uchybień ani w zakresie merytorycznym, ani w zakresie organizacji zajęć. Hospitowani nauczyciele zapoznali się z protokołami hospitacji.

Wszystkie hospitowane zajęcia zostały ocenione pozytywnie lub wyróżniająco, co przedstawia poniższe zestawienie:

- geografia I stopień : 4 oceny pozytywne i 1 ocena wyróżniająca,
- geografia II stopień : 1 ocena wyróżniająca,
- gospodarka przestrzenna I stopień : 1 ocena pozytywna i 1 ocena wyróżniająca,
- turystyka I stopień : 1 ocena pozytywna i 1 ocena wyróżniająca,
- geologia I stopień : 1 ocena pozytywna,
- geologia II stopień : 3 oceny pozytywne i 1 ocena wyróżniająca,
- inżynieria geologiczna I stopień : 2 oceny pozytywne i 2 oceny wyróżniające.

5. Opinia na temat prac dyplomowych powstających na wydziale (w tym prawidłowość doboru recenzentów, jakości recenzji)

W roku akademickim 2017/2018 na WNZKS obronionych zostało łącznie 224 prace dyplomowe, a w tym:

1. na studiach I stopnia - 30 prac dyplomowych na kierunku geologia, 52 prace dyplomowe na kierunku geografia oraz 54 prace dyplomowe na kierunku gospodarka przestrzenna;

2. na studiach II stopnia – 38 prac dyplomowych na kierunku geologia oraz 50 prac dyplomowych na kierunku geografia;

Przeprowadzona wrywkowa kontrola prac dyplomowych obronionych w analizowanym okresie obejmowała przegląd 32 prac, tj. 14,3 % wszystkich obronionych prac dyplomowych na WNZKS. Prace komisji w tym zakresie nie wykazały istotnych nieprawidłowości (Załącznik B). Recenzenci byli dobierani prawidłowo, a recenzje w większości miały charakter merytoryczny i obejmowały wszystkie istotne elementy wymagane w formularzu recenzji. Jednakże komisja stwierdziła w kilku przypadkach zawyżenie ocen przyznawanych przez recenzenta i promotora. Zakwestionowane oceny dotyczyły prac charakteryzujących się przesadną zwięzłością lub też szczątkową dyskusją wyników uzyskanych badań. Ponadto zdaniem Zespołu część recenzji wykazuje brak wyraźnego wartościowania ocenianej pracy, co w klarowny sposób uzasadniałoby wystawianą ocenę. Bierze się to z faktu, że część recenzji ma charakter opisowy i jedynie powiela informacje znajdujące się w tekście pracy.

6. Ocena prawidłowości przeprowadzania egzaminów dyplomowych oraz rozkład ocen

Zespół nie stwierdził istotnych uchybień w procesie dyplomowania. Wszystkie prace dyplomowe były sprawdzane w systemach antyplagiatowych zgodnie z procedurami wydziałowymi. Ponadto nie miało miejsca dodatkowe sprawdzanie prac dyplomowych na wniosek recenzenta lub promotora w systemie „Plagiat”. Strukturę ocen wystawionych przez promotorów i recenzentów prac w trakcie procesu dyplomowania ilustruje ryc. 7. Jej analiza wskazuje na wystawianie generalnie wyższych ocen przez opiekunów prac w porównaniu do ocen przyznawanych przez recenzentów. Zjawisko to nie budzi zaniepokojenia, ponieważ w znakomitej większości przypadków różnice ocen wynosiły 0,5 stopnia. Na studiach I stopnia (Ryc. 7, rząd górny) przyznano w sumie 47 ocen bardzo dobrych (34,6 % wszystkich ocen), 46 ocen dobry plus (33,8 % wszystkich ocen), 26 ocen dobry (19,1 % wszystkich ocen), 14 ocen dostateczny plus (10,3 % wszystkich ocen) i 3 oceny dostateczny (2,2 % wszystkich ocen). Na studiach II stopnia (Ryc. 7, dolny rząd) komisje oceniające przyznały w sumie 31 ocen bardzo dobry (35,2% wszystkich uzyskanych ocen), 30 ocen dobry plus (34,1 % wszystkich ocen), 19 ocen dobry (21,6% wszystkich ocen), 7 ocen dostateczny plus (8,0 % wszystkich ocen) oraz 1 ocenę dostateczny (1,1 % wszystkich ocen). Przytoczone zestawienie pokazuje wysoki procent ocen najwyższych, tj. 5.0 i 4.5 uzyskiwanych na egzaminach dyplomowych, które łącznie stanowią niemal 68,4 % wszystkich ocen na I stopniu studiów i 69,3 % na II stopniu studiów.

Na studiach II stopnia (ryc. 7, dolny rząd) komisje oceniające przyznały w sumie 38 ocen bardzo dobrych (38,4% wszystkich uzyskanych ocen), 24 oceny dobrych plus (24,2% wszystkich ocen), 23 oceny dobre (23,2% wszystkich ocen), 9 ocen

dostatecznych plus oraz dostatecznych (9.1% wszystkich ocen) oraz 5 ocen dostatecznych (5.1% wszystkich ocen). Przytoczone zestawienie pokazuje wysoki procent ocen najwyższych (5.0 i 4.5) uzyskiwanych na egzaminach dyplomowych, które łącznie stanowią niemal 67.8% wszystkich ocen na I stopniu studiów i nieco ponad 62.6 % na II stopniu studiów.

Podsumowując, Zespół zwraca uwagę, że w niektórych teczkach studentów kończących kształcenie na poziomie I stopnia studiów brakuje pełnej informacji dotyczącej przebiegu egzaminu dyplomowego. Zdaniem Zespołu wspomniane te czki powinny zawierać wypełnione przez studentów arkusze egzaminacyjne wraz z dołączoną do nich skalą, która była wykorzystywana przy ich ocenie. Tego typu informacje są wymagane przez wizytujące zespoły oceniające PKA. Ponadto w przypadku kilku egzaminów magisterskich zadane pytania nie miały charakteru przeglądowego i dotyczyły wyłącznie bronienej pracy dyplomowej.

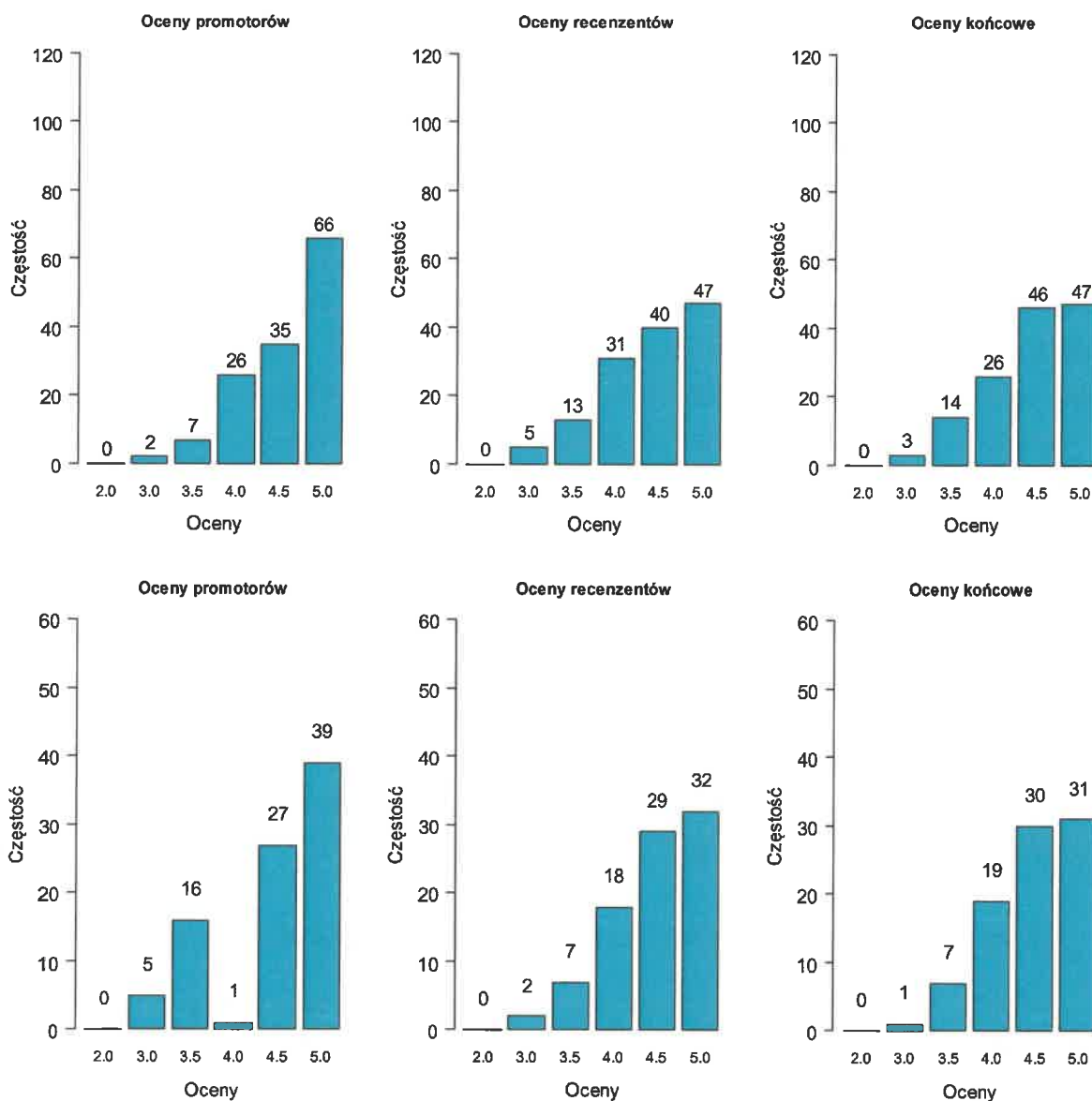

Fig. 7. Histogramy ilustrujące strukturę ocen przyznawanych przez promotorów i recenzentów oraz ostatecznie wystawionych na egzaminach dyplomowych przez studentów studiów I stopnia na kierunkach geografia, gospodarka przestrzenna oraz geologia (rząd górny) oraz drugiego stopnia na kierunkach geografia i geologia (rząd dolny). Wartości ponad słupkami oznaczają liczbę ocen w danej kategorii.

7. Ocena zastosowanych metod do weryfikacji wiedzy dla wybranych przedmiotów na kierunkach: geologia, inżynieria geologiczna, geografia, gospodarka przestrzenna

Ocenę metod weryfikacji wiedzy przeprowadzono w oparciu o analizę struktury ocen otrzymanych przez studentów kierunków: geologia inżynieria geologiczna, geografia, gospodarka przestrzenna i turystyka. Spośród wszystkich przedmiotów wytypowano losowo do kompleksowej oceny przedmioty ze zróżnicowanymi ocenami, zarówno pozytywnymi, jak i negatywnymi. Przeanalizowano teczki 17 przedmiotów (Załącznik C) zawierające zarówno materiały dydaktyczne, sylabusy, oceny cząstkowe i końcowe a także wykonane prace etapowe i egzaminy. Ocenie poddano zgodność formy weryfikacji zawartej w sylabusie z faktycznie zrealizowaną podczas procesu kształcenia. Porównaniu poddano także zakres merytoryczny prac etapowych i końcowych oraz kryteria oceniania. Przeanalizowano również sylabusy pod kątem aktualności literatury zalecanej do przedmiotu oraz relacji godzin pracy studenta (w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim oraz w ramach pracy własnej i konsultacji) w stosunku do punktacji ECTS. Wyniki przeprowadzonych analiz praktycznie we wszystkich przypadkach potwierdziły przestrzeganie ustalonych kryteriów oceniania, adekwatność wystawianych ocen do wiedzy przedstawionej przez studentów, poprawność przypisania punktacji ECTS do zakładanego nakładu pracy studenta. Jednakże w jednym wypadku stwierdzono, że zalecana literatura powinna zostać uaktualniona, a w kilku wypadkach załączona dokumentacja nie była kompletna.

W związku z powyższym Zespół sugeruje, aby Dziekan WNZKS zalecił ujednolicenie zawartości teczek zawierających dokumentację związaną z działalnością dydaktyczną. Zespół proponuje, aby teczki zawierały: sylabus, zasady zaliczenia przedmiotu, listę grupy wraz z listą obecności, wydruk protokołu z systemu USOS, przykładowe prace etapowe wypełnione przez studentów i ocenione, przykładowe i ocenione projekty, jeśli były realizowane w ramach zajęć. Ponadto Zespół wskazuje na konieczność przeglądu sylabusów pod kątem ich aktualności.

8. Zalecenia dotyczące zmian metod weryfikacji efektów kształcenia

WZOJK wskazuje na konieczność zadawania w trakcie egzaminów dyplomowych pytań o charakterze przeglądowym. Ponadto WZOJK zwraca uwagę na niski odsetek ankiet zwracanych przez studentów.

9. Opinie i zalecenia dotyczące programu studiów, realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz dokumentowania procesu dydaktycznego.

WZOJK wskazuje na konieczność:

1. określenia dokumentów i zakresu informacji, jakie powinny znajdować się w teczках przedmiotów,
2. zamieszczania w teczках z danymi dyplomantów z I stopnia studiów testów egzaminacyjnych wraz z uzyskaną punktacją,
3. wyraźnego wartościowania ocenianych prac dyplomowych, co w klarowny sposób uzasadniałoby wystawianą ocenę,
4. dokonania przeglądu sylabusów pod kątem aktualności zarówno przekazywanej wiedzy jak i zalecanej literatury.

Za Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia

dr hab. Jacek Szczepański

